

Jeg synes nemlig, at den sidste Forstaaelse fører til, at Kommissionen bliver i al Almindelighed mere arbejdsdygtig. Dertil kommer, at jeg gaar ud fra, at 5—6 af disse 8 bliver Venstremænd eller noget endnu værre, saaledes at det for saa vidt er en Fordel, at Kommissionen under det meste af sit Arbejde tæller saa faa Medlemmer som muligt. Det skal der altsaa heller ikke blive nogen større Uenighed om.

Derimod er jeg ikke saa glad ved de Begrænsninger, der er truffene med Hensyn til Kommissionens Arbejdsomraade og Op-gave. Naar man finder det rimeligt at nedsætte en saa stor Kommission, og naar man ved, at Diskussionen Verden over foregaar meget ivrigt netop om saadanne Spørgsmaal, om Forslag lige fra om det mest udprægede Partistyre til om et saadant System som den frie Valgret, og at Diskussionen gaar fra det inderligste Ønske om at begrænse Rigsdagsmændenes Antal til det modsatte System, havde jeg nær sagt, at gøre, teoretisk i hvert Fald, enhver Vælger ogsaa til Rigsdagsmand, undrer man sig noget over, at Regeringen paa Forhaand ønsker at begrænse en saadan Kommissions Virksomhedsomraade. Dertil kommer, at der — det kan vel ikke skjules — er en stigende Uvillie mod det tunge parlamentariske Tokammersystem, en Uvillie, som i hvert Fald i Praksis har givet sig kraftige Udtryk forskellige Steder, bl. a. i Rusland. Ifølge Lovforslagets § 5 skal denne Kommission sørge for, at der fremkommer Oplysninger om de forskellige i Udlandet anvendte Valgmaader. Naar man overfor hele denne Livskraft, denne Fylde af Teorier, denne gærende Uro, sætter et saa stort Apparat i Gang som det, der her er Tale om, gennem dette Raad af 26 vise Mænd eller Kvinder, vil man paa Forhaand tro, at Hensigten er virkelig at gennemdrøfte hele Valglovs-spørgsmaalet, og at man ikke paa Forhaand vil begrænse Diskussionen ved vilkaarlige Bestemmelser. Lovforslaget bliver imidlertid ud fra disse vidtfavnende Betragtninger, jeg har gjort gældende, et Slags indre dansk Puslespil, hvor der bagved det hele ligger en indgroet Angst for, at man skal komme til at røre ved nogen af Grundlovens Bestemmelser eller Bestemmelserne i den kommunale Valglov, der sikrer Forholdene, saaledes som de er i Øjeblikket. Det kan vi ikke finde er rigtigt, navnlig er det ikke rigtigt paa Forhaand at fastsætte, at Kommissionen ikke maa stille Forslag om Ændringer i Grundloven, naar Forholdet dog er det,

at det kun er meget begrænsede Reformers, der med den gældende Grundlov kan ske i Valgloven. Dertil kommer, at fordi Kommissionen foreslaar Ændringer i Grundloven, er de dog derfor langtfra gennemførte endnu. Jeg synes altsaa ikke, at Arbejdsomraadet er forsvarligt fastsat, men paa den anden Side, efter Forhandlingerne i Folketinget, og efter at de Ændringsforslag, der er stillede dér, er stemte ned, skal jeg hverken foreslaa Udvalg eller stille Ændringsforslag, men nøjes med denne, om jeg saa maa sige, noget lunkne Anbefaling.

Piper: Det var, efter at der i en Række Aar havde været rejst Krav om Ændringer i Grundloven af 1866, at det lykkedes at faa Grundloven af 1915 gennemført med en Bestemmelse i § 32, der gav Ret og Pligt til forholdsmæssig Repræsentation af Befolkningen i Folketinget. Den Valglov, der samtidig blev vedtaget, gennemførte ikke dette Princip fuldstændig, men Resultatet af det Valg, der fandt Sted — det første fandt Sted i 1918 —, kom dog Retfærdigheden i høj Grad nærmere end de Valg, vi tidligere havde kendt. — I Aaret 1920 blev der atter foreslaaet Forandringer i Valgloven, og Resultatet deraf blev endnu bedre end i 1918. Venstres Stilling den Gang var, at man vilde have Sagen afgjort i en Kommission, forinden man vilde gaa til den Omordning, som den Gang fandt Sted. Ihvorvel Resultatet, som sagt, den Gang kom det forholdsmæssige Tal overordentlig nær, kunde man ikke undgaa, og kan man ikke undgaa ved noget Valgsystem, at der er enkelte Forhold, man har hæftet sig ved som virkende mindre retfærdigt. Vi har derfor i og for sig intet imod, at man nu vil gøre dette Spørgsmaal til Genstand for en Kommissionsbehandling. Jeg synes, at den Kommission, der er Tale om, bliver noget større, end hensigtsmæssigt er, naar Kommissionen skal arbejde, men en Del af Medlemmerne bliver heller ikke, om jeg saa maa sige, helbefarne. Den ærede sidste Taler har Ret i, at der er nogen Uklarhed, ikke bestemte Linier for, hvornaar de af ham omtalte Medlemmer skal tilkaldes og hvornaar ikke. At denne Kommission ikke, saaledes som det ærede Medlem for 1ste Kreds (Steincke), der talte paa Socialdemokratiets Vegne, ønskede det, ogsaa skal beskæftige sig med Emner, der kunde medføre Grundlovsforandringer, finder jeg fuldstændig naturligt. Grundloven er og bør